No. of Printed Pages—7

743 (EDM3B)

[20-HRGPNW–D3S(N)21A]

BA 3rd Semester (New) Exam., 2020 (W)

EDUCATION

[GED S3–02 (M)]

(Select Issues in Indian Education)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. *(a)* Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক :

(i) How many lists are there in the Indian Constitution?
ভাৰতৰ সংবিধানত কিমানখন তালিকাসূচী আছে ?

(ii) Name the Article of the Indian Constitution in which education has become a birthright.
ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত শিক্ষা জন্মগত অধিকাৰ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে, উল্লেখ কৰক।

(iii) What is the full form of DPEP?
DPEP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখক।

(iv) What is the meaning of stagnation in education?
শিক্ষাত অনুন্নয়নৰ অৰ্থ কি ?

(v) Name the date and year of the proclamation of UDHR.
মানৱ অধিকাৰৰ সার্বজনীন ঘোষণাৰ দিন আৰু বছৰ উল্লেখ কৰক।

(vi) What is the primary function of DIET?
জিলা শিক্ষা আৰু প্রশিক্ষণ অনুষ্ঠানৰ মুখ্য কার্য কি?

(vii) What is the main aim of DWCRA?
গ্রাম্য সমাজত মহিলা আৰু শিশুৰ উন্নয়নৰ প্রধান উদ্দেশ্য কি?

(viii) What is meant by vocationalization of education?
শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ বুলিলে কি বুজে?

(b) Choose the correct option : 1×4=4
শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিৱাওক :

(i) A Constitution is the fundamental _____ of a country.
এখন সংবিধান হ'ল দেশ এখনৰ বুনিয়াদী _____।

1. law
   আইন

2. policy
   নীতি

3. recognition
   স্বীকৃতি

4. system
   ব্যৱস্থা

(ii) The Constitution of India came into force from 26 January, _____.
ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানখন _____ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীত বলৱৎ কৰা হৈছিল।

1. 1951
১৯৫১

2. 1950
১৯৫০

3. 1952
১৯৫২

4. 1953
১৯৫৩

(iii) The full form of NABARD is
NABARD ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হৈছে

1. National Bank for Agricultural and Rural Development
কৃষি আৰু গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বেংক

2. National Board for Agricultural and Rural Development
কৃষি আৰু গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বোৰ্ড

3. National Board for Agricultural and Regional Development
কৃষি আৰু আঞ্চলিক উন্নয়নৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বোৰ্ড

4. None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(iv) The word 'discipline' is derived from the Latin word
ইংৰাজী 'discipline' শব্দটো লোৱা মূল লেটিন শব্দটো হ'ল

1. disciple

2. discipulus

3. disciplina

4. discoid

(c) Fill in the blanks : 1×4=4

খালী ঠাঁই পূৰণ কৰক :

(i) _____ Article of the Indian Constitution states—"The State shall not discriminate any citizen on the grounds only of sex".

সংবিধানৰ _____ নং অনুচ্ছেদ মতে, ''ৰাষ্ট্ৰই লিংগভিত্তিত কোনো নাগৰিকৰ ক্ষেত্ৰত বৈষম্য আনিব নোৱাৰিব''।

(ii) The Community-Based Convergent Service was starated in _____.

সংহত গ্ৰাম্য উন্নয়ন আঁচনিৰ অধীনত অঞ্চলভিত্তিক সংপৃক্তকৰণ সেৱা আৰম্ভ কৰা হৈছিল _____ চনত।

(iii) _____ is the nodal agency responsible for promoting voluntary action in rural development.

গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ বাবে স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনৰ প্ৰসাৰ ঘটাবলৈ দায়িত্বত থকা মূল সংস্থাটোৰ নাম হৈছে _____।

(iv) IRDP was launched in the year _____.

সংহত গ্ৰাম্য উন্নয়ন আঁচনি _____ চনত প্ৰৱৰ্তন হৈছিল।

2. Answer any *five* from the following questions (each in around *50* words) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What are the functions of the Union Government in respect of primary education in India?

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কি কি কাৰ্যাৱলী হাতত লৈছে?

(b) State the constitutional directives for universalization of elementary education.

প্ৰাথমিক শিক্ষাক সাৰ্বজনীন কৰাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত সাংবিধানিক ব্যৱস্থাসমূহ উল্লেখ কৰক।

(c) What is the necessity of human rights education?

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি?

(d) State five general objectives of teacher education.

শিক্ষক শিক্ষাৰ পাঁচটা সাধাৰণ উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰক।

(e) Identify the basic barriers in empowering women in India.

ভাৰতবৰ্ষত মহিলা সবলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰধান বাধাসমূহ চিনাক্ত কৰক।

(f) State briefly the objectives of NSQF in India.

ভাৰতবৰ্ষত NSQF ৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ লিখক।

3. Answer any *six* from the following questions (each in around *120* words) : 4×6=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **ছয়টাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ১২০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What are the educational items enlisted in the Concurrent List of the Indian Constitution?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ সমৱৰ্তী তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত শৈক্ষিক শিতানসমূহ কি কি?

(b) What are the objectives of SSA? Why is it called as comprehensive approach in Indian education system?

সৰ্বশিক্ষা অভিযানৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াক কিয় এক সামগ্ৰিক প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে অভিহিত কৰা হয়?

(c) List the educational causes of wastage and stagnation.

অপচয় আৰু অনুন্নয়নৰ শৈক্ষিক কাৰণবোৰৰ এখন তালিকা যুগুত কৰক।

(d) Mention the fundamental rights enshrined in the Constitution of India.

ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট মৌলিক অধিকাৰসমূহ উল্লেখ কৰক।

(e) What are the recommendations of the Secondary Education Commission in improving the secondary education system?

মাধ্যমিক শিক্ষা ব্যৱস্থা উন্নতকৰণত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শাৱলী কি কি ?

(f) What are the major goals of National Rural Health Mission?

ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰামীণ স্বাস্থ্য অভিযানৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?

(g) What are the different types of skills? Why do you think that skill-based education is necessary in education?

কৌশলৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ কি কি ? শিক্ষা ব্যৱস্থাত কৌশলভিত্তিক শিক্ষা কিয় প্ৰয়োজনীয় বুলি আপুনি ভাবে ?

4. Answer any *five* from the following questions (each in around *200* words) : 6×5=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ২০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Discuss the various approaches of education for universalization of elementary education in India.

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীনতাৰ বাবে বৰ্তি থকা বিভিন্ন শিক্ষা আঁচনিসমূহ আলোচনা কৰক।

(b) Explain the concept of student unrest. Discuss some administrative measures to solve the problems of restlessness among students. 3+3=6

শিক্ষাৰ্থীৰ অশান্তিৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰক। শিক্ষাৰ্থীৰ অশান্তিৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থা কিছুমানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(c) Highlight some of the basic challenges in the field of higher education in India.

ভাৰতবৰ্ষত উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনত দেখা দিয়া প্ৰধান প্ৰত্যাহ্বানসমূহ উল্লেখ কৰক।

(d) State the meaning of globalization. Discuss how globalization has contributed towards the growth of for-profit sector. 3+3=6

গোলকীকৰণৰ অৰ্থ উল্লেখ কৰক। লাভজনক খণ্ডৰ বিকাশত গোলকীকৰণে কিদৰে অৱদান জোগায়, আলোচনা কৰক।

(e) What are the problems of teacher education in India? Suggest some practical ways and means for the improvement of teacher education in India. 3+3=6

ভাৰতত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ সৈতে জড়িত সমস্যাবোৰ কি কি? ভাৰতত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰিব পৰা কিছুমান পন্থা আৰু উপায় প্ৰয়োগৰ পৰামৰ্শ দিয়ক।

(f) State the different types of indiscipline among students in schools and other academic institutions. Suggest some steps that can be taken to maintain discipline in school. 3+3=6

বিদ্যালয় অথবা অন্যান্য শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত শিক্ষাৰ্থীয়ে প্ৰদৰ্শন কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ অনুশাসন-হীনতাসমূহ উল্লেখ কৰক। বিদ্যালয়ত অনুশাসন বৰ্তাই ৰাখিবৰ বাবে ল'ব লগা ব্যৱস্থাসমূহৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰক।

★ ★ ★